

- Betreft:** CO Talk #5 Inclusief Cultuuronderwijs
- Datum:** Donderdag 29 september 2022, 10.00-11.00 uur
- Panel:** Bodine Romijn (Docent en onderzoeker Universiteit Utrecht), Ninya de Wever (Programmamanager cultuur, Centrum voor de kunsten Beverwijk), Nikita Gerritsen (Hoofd educatie Zuiderzeemuseum), Babette van Harselaar (Adviseur cultuureducatie Plein C), Rinske Wels (Gespreksleider CO Talk Plein C) en Karlijn van Oirschot (Adviseur marketing & communicatie Plein C).
- Bijlagen:** Presentatie onderzoek Bodine Romijn via link: www.uu.nl/medewerkers/brromijn
Poster met tips voor de inclusieve klas (pdf als bijlage bij verslag)

VERSLAG – CO Talk #5 Kansengelijkheid

Inleiding

*Plein C organiseert de **CO Talk**: een online sessie om kennis en ervaring uit te wisselen m.b.t. cultuureducatie. Gedurende één uur bespreken we één thema met een aantal externen en alle deelnemers. De 5e CO Talk had als thema **Kansengelijkheid** en vond dit keer plaats vanuit het Zuiderzeemuseum, waar aansluitend het programma 'Dag van de cultuurmakelaar' plaats vond.*

Inclusief Cultuuronderwijs op de agenda

De culturele diversiteit groeit. In 2050 heeft naar schatting 1 op de 3 kinderen een andere migratieachtergrond. Maar helaas is het onderwijs daar nog niet altijd goed op ingericht. Het is belangrijk dat alle kinderen zich kunnen herkennen in het onderwijs. Leerkrachten hebben echter nog te weinig handvatten om met de toenemende diversiteit om te gaan. Wat kunnen scholen doen om de groeiende diversiteit de plek te geven die het verdient?

Onderzoek diversiteit en inclusie

Volgens onderzoeker Bodine Romijn gaat diversiteit over verschillen tussen mensen. Inclusie gaat over het omarmen van en recht doen aan die verschillen. Het creëren van een veilige sfeer zodat eenieder zich welkom voelt. Hoe inclusiever de klas, hoe makkelijker het later wordt je te begeven in een wereld die steeds diverser wordt.

Bodine ziet verschillende soorten groepen scholen, enerzijds scholen en leerkrachten die niet vinden dat dit een onderwerp is waar wat mee gedaan moet worden. Ze denken dat er bij hen op school geen spraken van diversiteit is, omdat er voornamelijk 'witte kinderen' op school zitten. Of ze zijn 'kleurenblind' en gaan hiermee voorbij aan het feit dat verschillende kinderen andere behoeftes hebben. Anderzijds is er een groep scholen die wel graag inclusiever wil worden maar niet weet hoe ze dit onderwerp moet aanvlagen.

Een mooi startpunt is om dit onderwerp bespreekbaar te maken in het team. Heeft de school bijvoorbeeld een diversiteitsbeleid? Spelen er misschien onbewuste vooroordelen? Neem ook het spel- en lesmateriaal eens onder de loep. Herkent elk kind zich daar voldoende in?

Inclusie in cultuuronderwijs

Cultuuronderwijs kan een rol spelen in het bewerkstelligen van inclusie in de klas. Onze gasten Ninya de Wever van Centrum voor de Kunsten Beverwijk en Nikita Gerritsen van Het Zuiderzeemuseum vertellen hoe zij dat aanpakken.

Ninya de Wever ziet veel kansen voor inclusie in cultuuronderwijs. Het oprechte contact maken met de leerling is volgens haar het belangrijkste hierin. Op de tweede plek komt dat je jezelf als docent jezelf blijft uitdagen, nieuwsgierig blijft, maar tevens bij jezelf blijft zodat je je comfortabel voelt. Durf als docent hierin zelf te leren, het hoeft niet perfect.

Een valkuil die zij tegenkomt is dat je als docent soms teveel de nadruk wilt leggen op inclusie in het ontwerpen van lesmateriaal en daarmee je doel voorbijschiet. Een tip die zij geeft: ga op een voor de leerlingen veilige manier het gesprek aan over diversiteit en inclusie, de kunsten lenen zich daar heel goed voor.

Nikita Gerritsen beaamt dat het ook voor musea belangrijk is om goed naar jezelf te kijken. Ze vertelt dat Het Zuiderzeemuseum een internationaal professionaliseringsproces is ingestapt om inclusie in al hun afdelingen, van P&O tot de educatieve afdeling, te verbeteren. Dit traject leverde het museum veel op. Er kwamen punten naar voren die binnen het museum heel goed gingen en juist aandacht of verandering behoeven. Enkele van deze punten waren voorheen onzichtbaar voor de organisatie. Het zorgde voor bewustwording: enerzijds begrip voor elkaar als collega's, anderzijds leverde het praktische punten zoals het aanpassen van de rolstoelroute voor bezoekers.

Een ander onderdeel was het trainen van rondleiders in het museum. Vooroordelen spelen namelijk altijd mee, zonder dat museumdocenten zich daar zelf bewust van zijn. Het hiernaar durven kijken is soms pijnlijk, maar levert het museum veel op.

Afronding CO Talk

Inclusie is een proces dat bestaat uit veel kleine stapjes. Een open blik en nieuwsgierige houding, het naar jezelf durven kijken en het zelf durven leren hierin zijn belangrijk. Blijf niet hangen in het praten erover, maar ga concreet aan de slag.

Voor leerkrachten is het aan de slag gaan met inclusie soms zo'n breed gegeven dat het lastig is een begin te maken. De poster met concrete tips voor een inclusieve klas kan leerkrachten hierbij helpen.

Aankomende bijeenkomsten:

27 oktober Netwerkbijeenkomst duurzame samenwerking cultuureducatie in het speciaal onderwijs

15 december Online Beweging, thema Burgerschap | Kunst, Wetenschap & Techniek

26 januari Volgende CO Talk, thema volgt

Check de website www.pleinc.nl of meld je aan voor onze nieuwsbrief, dan houden we je op de hoogte.